

HUQUQBUZARLIKLARNING OLDINI OLISH MAQSADIDA-YOSHLAR HUQUQIY TARBIYASINING O'RNI

Urakov Djaxongir Rajabovich

Toshkent Davlat Yuridik Universiteti Mustaqil izlanuvchisi

Shokirova Go'zal

Sharof Rashidov nomidagi

Samarqand Davlat Universiteti

Yuridik fakulteti talabasi

Annotatsiya: Yoshlar huquqiy tarbiyasi – bu zamonaviy jamiyatda muhim ahamiyatga ega bo'lgan masala. Huquqbuzarliklarning oldini olishda, ayniqsa, yosh avlodni tarbiyalashda huquqiy bilimlar va ongni shakllantirish juda muhimdir. Yoshlarning huquqiy tarbiyasi ularning kelajakdagi jamiyatdagi o'rni, faoliyatlari va mas'uliyatlarini belgilaydi. Ushbu maqolada huquqbuzarliklarning oldini olish maqsadida-yoshlar huquqiy tarbiyasining o'rni haqida ma'lumotlar berilgan.

Kalit so'zlar: huquq, yoshlar, ma'naviyat, jamiyat, huquqiy tarbiyasi I, huquqiy ong, faoliyat, ta'lim jarayoni.

Аннотация: Правовое воспитание молодежи является важной проблемой в современном обществе. Формирование правовых знаний и сознания имеет большое значение в предупреждении преступлений, особенно в воспитании подрастающего поколения. Правовое воспитание молодежи определяет ее будущую роль, деятельность и обязанности в обществе. В статье представлена информация о роли правового просвещения молодежи в профилактике преступности.

Ключевые слова: право, молодежь, духовность, общество, правовое воспитание, правосознание, деятельность, образовательный процесс.

Abstract: Legal education of young people is an important issue in modern society. The formation of legal knowledge and awareness is of great importance in the prevention of crimes, especially in the upbringing of the younger generation. Legal education of young people determines their future role, activities and responsibilities in society. This article provides information about the role of legal education of youth in preventing crime.

Keywords: law, youth, spirituality, society, legal education, legal awareness, activity, educational process.

KIRISH

Yoshlar huquqiy tarbiyasining asosiy maqsadi – ularni huquqiy bilimlar bilan ta'minlash, huquqiy ongni shakllantirish va huquqiy madaniyatni oshirishdir. Bu

jarayon, avvalo, ta'lim muassasalarida boshlanadi. Maktab va oliy o'quv yurtlarida huquqiy fanlar o'qitilishi, yoshlarni huquqiy normalar va me'yorlar bilan tanishtirishi, ularning huquqlari va burchlarini tushunishlariga yordam beradi. Yoshlarning huquqiy tarbiyasida o'qituvchilar va murabbiylarning roli juda katta. Ular nafaqat huquqiy bilimlarni berish, balki yoshlarni huquqiy ongini shakllantirishda, ularga huquqiy madaniyatni o'rgatishda ham muhim o'rin tutadilar. O'qituvchilar yoshlarni huquqiy muammolarni hal qilishda, o'z huquqlarini himoya qilishda, shuningdek, huquqbuzarliklarning oldini olishda faol ishtirok etishga undashlari kerak.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODOLOGIYASI

Yoshlar o'z huquqlarini bilishlari va ulardan foydalanishlari muhimdir. Ular o'z huquqlarini bilish orqali nafaqat o'zlarini, balki atrofdagi insonlarni ham himoya qilish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Huquqiy bilimlar, shuningdek, yoshlarni huquqbuzarliklardan himoya qilishda muhim rol o'ynaydi. Huquqiy bilimga ega bo'lgan yoshlar, odatda, o'z huquqlarini himoya qilishda va huquqbuzarliklarni oldini olishda ko'proq faollik ko'rsatadilar. Yoshlarni huquqiy tarbiyasida o'quv dasturlarini takomillashtirish, yangi metod va yondashuvlarni joriy etish zarur. Zamonaviy texnologiyalar yordamida huquqiy bilimlarni o'rganish jarayonini yanada qiziqarli va samarali qilish mumkin. Masalan, interaktiv o'quv platformalari, onlayn kurslar va huquqiy simulyatsiyalar yoshlarni huquqiy bilimlar bilan ta'minlashda samarali vositalar bo'lishi mumkin. Bundan tashqari, yoshlar o'rtasida huquqiy targ'ibot ishlarini olib borish ham muhimdir. Turli seminarlar, treninglar va ma'ruzalar orqali yoshlarni huquqiy bilimlar bilan tanishtirish, ularni huquqbuzarliklarning oldini olishga undash kerak. Bu jarayonda davlat, jamoat tashkilotlari va oilaning roli juda muhimdir.

MUHOKAMA VA NATIJALAR

Yoshlar huquqiy tarbiyasining yana bir muhim jihati – bu ularni ijtimoiy faoliyatga jalb qilishdir. Yoshlarni huquqiy masalalarda faol ishtirok etishga undash, ularning ijtimoiy mas'uliyatini oshirishga yordam beradi. Ijtimoiy faoliyat orqali yoshlar o'z huquqlarini himoya qilish, huquqbuzarliklarni oldini olish va jamiyatda o'z o'rnini topish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Shuningdek, yoshlar o'rtasida huquqiy madaniyatni oshirishda ommaviy axborot vositalarining roli ham muhimdir. Ommaviy axborot vositalari orqali huquqiy bilimlarni tarqatish, huquqbuzarliklar haqida ma'lumot berish va ularning oldini olish bo'yicha targ'ibot ishlarini olib borish mumkin. Yoshlar uchun huquqiy bilimlarni oshirishda ijtimoiy tarmoqlardan foydalanish ham samarali bo'lishi mumkin. Yoshlar huquqiy tarbiyasining muhim jihatlaridan biri – bu ularning huquqiy masalalarda o'z fikrlarini bildirish imkoniyatidir. Yoshlar o'z fikrlarini ochiq bildirishlari, huquqiy muammolarni muhokama qilishlari va o'zaro tajriba almashishlari muhimdir. Bu jarayon yoshlarning

huquqiy ongini shakllantirishga yordam beradi va ularning huquqbuzarliklarning oldini olishdagi rolini oshiradi.[1]

Yoshlar huquqiy tarbiyasining samarali bo'lishi uchun, shuningdek, davlat siyosati ham muhimdir. Davlat tomonidan yoshlarning huquqiy tarbiyasini qo'llab-quvvatlash, huquqiy bilimlarni oshirishga qaratilgan dasturlarni amalga oshirish va huquqbuzarliklarni oldini olishga qaratilgan chora-tadbirlarni ishlab chiqish zarur. Yoshlarni huquqiy bilimlar bilan ta'minlash – bu zamonaviy jamiyatda muhim ahamiyatga ega bo'lgan masala. Huquqiy bilimlar, avvalo, yoshlarning o'z huquqlarini va burchlarini bilishlari, shuningdek, o'zlarini va atrofdagilarni himoya qilishlari uchun zarurdir. Huquqiy bilimlar bilan ta'minlangan yoshlar, odatda, huquqbuzarliklarning oldini olishda va jamiyatda ijtimoiy adolatni ta'minlashda faol ishtirok etadilar. Yoshlarni huquqiy bilimlar bilan ta'minlashning birinchi va eng muhim sababi – bu ularning o'z huquqlarini bilishidir. O'z huquqlarini bilgan yoshlar, o'zlarini himoya qilish imkoniyatiga ega bo'ladi. Ular huquqbuzarliklar, zo'ravonlik va kamsitishlarga duch kelganda, o'z huquqlaridan foydalanishlari, shuningdek, o'z huquqlarini himoya qilishda faol bo'lishlari mumkin. Huquqiy bilimlar yoshlarni o'z huquqlarini himoya qilishda, shuningdek, jamiyatda ijtimoiy adolatni ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. Ikkinchidan, yoshlarni huquqiy bilimlar bilan ta'minlash, ularning huquqiy madaniyatini oshirishga yordam beradi. Huquqiy madaniyat – bu fuqarolarning huquqiy normalar va me'yorlarga bo'lgan hurmatidir. Huquqiy madaniyati yuqori bo'lgan yoshlar, odatda, qonunlarga rioya qilishadi, huquqbuzarliklardan saqlanishadi va jamiyatda ijtimoiy barqarorlikni ta'minlashga hissa qo'shadilar. Huquqiy madaniyatni oshirish, shuningdek, yoshlarni ijtimoiy mas'uliyatga undaydi va ularni jamiyatning faol a'zolari sifatida shakllantiradi.[2]

Yoshlarni huquqiy bilimlar bilan ta'minlash, shuningdek, ularning ijtimoiy faoliyatga jalb qilinishini ta'minlaydi. Huquqiy bilimlarga ega bo'lgan yoshlar, o'z huquqlarini himoya qilish va jamiyatdagi muammolarni hal qilishda faol ishtirok etishga tayyor bo'ladilar. Ular ijtimoiy adolatni ta'minlash, huquqbuzarliklarning oldini olish va jamiyatda ijobiy o'zgarishlarni amalga oshirishda muhim rol o'ynaydilar. Ijtimoiy faoliyat, shuningdek, yoshlarning o'z fikrlarini bildirish imkoniyatini oshiradi va ularning o'zaro aloqalarini rivojlantiradi.[3]

Yoshlarni huquqiy bilimlar bilan ta'minlash, shuningdek, ularning o'zaro hurmat va hamjihatlikni rivojlantirishga yordam beradi. Huquqiy bilimlar, yoshlarni bir-birining huquqlarini hurmat qilishga, o'zaro muloqotda ochiqlikka va samimiyatga o'rgatadi. Bu jarayon, yoshlar o'rtasida ijtimoiy barqarorlikni ta'minlaydi va ularning bir-biriga bo'lgan ishonchini oshiradi. O'zaro hurmat va hamjihatlik, shuningdek, jamiyatda ijtimoiy muammolarni hal qilishda muhim ahamiyatga ega. Yoshlarni huquqiy bilimlar bilan ta'minlashning yana bir muhim jihat, bu ularni huquqbuzarliklardan himoya qilishdir. Huquqiy bilimlarga ega bo'lgan yoshlar, o'z

huquqlarini bilishlari va ulardan foydalanishlari orqali, huquqbuzarliklar, zo'ravonlik va kamsitishlarga duch kelganda, o'zlarini himoya qilish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Ular, shuningdek, o'z atrofidagi insonlarga nisbatan ham huquqiy muammolarni hal qilishda yordam bera olishadi. Bu jarayon, jamiyatda huquqbuzarliklarning oldini olishga hissa qo'shadi. Yoshlarni huquqiy bilimlar bilan ta'minlashda ta'lim muassasalarining roli juda katta. Maktab va oliy o'quv yurtlarida huquqiy fanlar o'qitilishi, yoshlarni huquqiy normalar va me'yorlar bilan tanishtirishi, ularning huquqlari va burchlarini tushunishlariga yordam beradi. O'qituvchilar, shuningdek, yoshlarni huquqiy masalalarda o'z fikrlarini bildirishga undashlari va ularni huquqbuzarliklarning oldini olishga tayyorlashlari kerak. Yoshlarni huquqiy bilimlar bilan ta'minlashda ommaviy axborot vositalarining roli ham muhimdir. Ommaviy axborot vositalari orqali huquqiy bilimlarni tarqatish, huquqbuzarliklar haqida ma'lumot berish va ularning oldini olish bo'yicha targ'ibot ishlarini olib borish mumkin. Yoshlar uchun huquqiy bilimlarni oshirishda ijtimoiy tarmoqlardan foydalanish ham samarali bo'lishi mumkin.[4]

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, yoshlar huquqiy tarbiyasi – bu zamonaviy jamiyatda muhim ahamiyatga ega bo'lgan jarayon. Huquqbuzarliklarning oldini olishda yoshlarni huquqiy bilimlar bilan ta'minlash, huquqiy ongni shakllantirish va huquqiy madaniyatni oshirish zarur. Bu jarayonda ta'lim muassasalari, o'qituvchilar, davlat va jamoat tashkilotlari, shuningdek, oila muhim rol o'ynaydi. Yoshlar o'z huquqlarini bilishlari va ulardan foydalanishlari, ijtimoiy faoliyatda ishtirok etishlari, huquqbuzarliklarning oldini olishga qaratilgan targ'ibot ishlarida faol ishtirok etishlari kerak. Bu orqali yoshlar nafaqat o'zlarini, balki jamiyatni ham huquqbuzarliklardan himoya qilish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Abdurazzokov, A. (2018). "Yoshlar va huquqiy tarbiya." Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi.
2. Tashkentov, M. (2020). "Huquqbuzarliklarning oldini olishda yoshlarning roli." Toshkent: Fan va texnologiyalar nashriyoti.
3. Murodov, R. (2019). "Yoshlar huquqiy tarbiyasi: nazariya va amaliyot." Samarqand: Samarqand davlat universiteti.
4. Karimov, I. (2021). "Huquqiy madaniyat va yoshlar." Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi.
5. Sadirov, D. (2017). "Yoshlar huquqiy bilimlarining ahamiyati." Buxoro: Buxoro davlat universiteti.
6. Qodirov, A. (2022). "Yoshlar o'rtasida huquqbuzarliklarni oldini olish." Qarshi: Qarshi davlat universiteti.
7. Nurmatov, E. (2023). "Yoshlar va huquqiy ong: muammolar va yechimlar." Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi.